

LLICENCIATURA: Periodisme

CURS: 3r.

Codi:	20739
Assignatura:	Periodisme Especialitzat I (Societat)
Tipus d'assignatura:	Tr.
Nº de crèdits:	10
Professorat:	Teoria: Joana Gallego i Josep Carles Rius Pràctiques: Els mateixos
Quadrimestre:	6è: Llengua: matí català; tarda: castellà

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

L'assignatura pretén que els alumnes assoleixen els coneixements suficients per a poder desenvolupar treballs de descripció, interpretació i opinió dins de l'ampli camp de la informació de societat, ja sigui en els àmbits especialitzats o en aquells altres que podríem dir més generalistes (ciutadania, tendències socials, etc.)

El periodisme de societat es una macro-àrea integrada per moltes sub-seccions, i aquesta assignatura vol ser una primera aproximació tant a les sub-àrees generalistes com als àmbits especialitzats que permeti l'alumnat aprofundir posteriorment en especialitzacions més concretes (Periodisme Especialitzat II).

TEMARI:

Tema 1. Concepte i definició del periodisme especialitzat

La informació periodística especialitzada en les societats avançades. Objectius i límits de l'especialització. Coneixement científic i coneixement vulgar. Diferents concepcions del periodisme especialitzat: interpretacions academicistes i professionalistes.

Tema 2. Nivells de comunicació especialitzada

Procés de transmissió de la informació especialitzada. Circulació horitzontal i vertical de la informació. Diferents nivells d'especialització. La formació continuada de l'especialista. Les cinc grans àrees del periodisme i l'especialització: política, economia, societat, cultura i esports.

Tema 3. Periodisme i societat:

Individu i societat. Accions individuals, col·lectives i mitjans de comunicació. Interès per les activitats dels altres. La divisió de l'espai social: Àmbits públics i privats. Divisió sexual i informació. Gènere i informació. Diferents categories de classificació social. Diferents tipus de discursos periodístics.

Tema 4. Origen i definició del periodisme de societat.

Concepte i característiques de l'àrea de Societat. Dificultats per a la seva definició: el sistema de l'exclusió. Diferents àrees i sub-àrees incloses a les pàgines de societat. L'arbitrarietat en la seva classificació. Origen, definició i característiques del periodisme de societat.

Tema 5. Periodisme de societat i societat civil

El concepte de societat civil. L'Estat i la societat civil. Actors i escenaris en el periodisme de societat. Els diferents moviments socials i el periodisme de societat. Accions individuals i col·lectives. Els grans reptes de la societat actual.

Tema 6. Protagonistes i escenaris a l'àrea de societat (I): actuacions de la societat civil

Procedència del temari de societat. Les actuacions de la societat civil: relacions i tipus de fonts coneguts i desconeguts a les pàgines de societat. Notícies dures i toves i crítiques a aquesta divisió de la informació. Fets importants, anecdòtics i curiosos. Diferents usos socials de la informació de societat. De la informació diària al gran reportatge.

Tema 7. Protagonistes i escenaris de l'àrea de societat (II): Actuacions dels individus i accions imprevistes.

Fets imprevistos, successos i esdeveniments luctuosos. Interès i impacte social del succés. Definició i evolució dels successos. De succés a problema social. Fonts, relacions i comportaments socials. Informar d'assassinats, crims, catàstrofes i accidents. La informació de Tribunals. La societat absent: sectors marginats.

Tema 8. Protagonistes i escenaris de societat (III): Els àmbits especialitzats

Àmbits tradicionals i nous. Àmbits decadents, consolidats i emergents. Els àmbits especialitzats en societat: educació, medi ambient, ciència, salut, noves tecnologies, urbanisme, consum, comunicació, oci, religió, etc. Diferents formes de classificació.

Tema 9. Els àmbits especialitzats: Salut i Sanitat

Definició de l'àmbit. La importància actual de la salut. El sistema sanitari. Grans línies polítiques d'actuació. Problemes fonamentals en el camp de la salut. Fonts de l'àmbit sanitari. Educació per a la salut. Informació sanitària i impacte social.

Tema 10 . Els àmbits especialitzats: Educació

Definició de l'àmbit. Seguiment i objectius de la informació sobre educació. Fonts de l'àmbit educatiu. El sistema educatiu. La formació permanent. Formació reglada i no reglada. Educació en el temps lliure. Grans reptes de l'educació actual. Nous àmbits socials i noves necessitats formatives. Situació de l'educació en el món.

Tema 11. Els àmbits especialitzats: Medi Ambient

Definició d'un àmbit emergent. Desenvolupament sostenible. Grans problemes medi ambientals del món actual. Fonts medi ambientals. Les polítiques sobre el medi ambient. De l'ecologia a la informació medi ambiental.

Tema 12. Els àmbits especialitzats: Ciència i Tecnologia

Els grans debats en el camp de la ciència i la tecnologia. Informació científica i societat. Els reptes de futur. La investigació científica i la seva transferència a la societat. Les fonts en el camp científic i tecnològic.

Tema 13. Els àmbits especialitzats: Comunicació

La comunicació com àmbit informatiu emergent. Importància de la comunicació en el món actual. Grans grups mediàtics. Línies d'actuació política i comunicació. Les fonts en el camp de la comunicació.

Tema 14. Els àmbits especialitzats: Consum

Consum responsable i societat sostenible. Educació per al consum. Drets i deures dels consumidors. Grans reptes en el camp del consum. Nous hàbits socials i consum. Fonts en de l'àmbit del consum.

Tema 15. Altres àmbits especialitzats: Urbanisme, Religió, Moda, Decoració, Gastronomia etc.

Altres àmbits especialitzats, clàssics i emergents. Informació i Qualitat de Vida. Nous models socials de convivència. Tendències de futur. Nous moviments socials. Noves situacions, noves necessitats.

Tema 16. Altres concepcions del periodisme de societat : el periodisme "mundà"

Del "periodisme de saló" als "ecos de societat". Origen i evolució de la premsa del cor: Veritat i versemblança. Impacte social de la premsa del cor. Nous temes i vells. Penetració dels temes de la premsa del cor en altres mitjans de comunicació: diferències de tractament en premsa, ràdio i televisió.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

- AIPET, **Cipet 99** Actas del 6º Congreso Iberoamericano de Periodistas Especializados y Técnicos.
- ANÀLISI, Revista del Departament de Periodisme de la Facultat de Ciències de la Comunicació, núm. 15, dedicat al "Periodisme Especialitzat".
- ANNALS DE PERIODISME CATALÀ: **L'Ètica de cada dia**, Revista del Col·legi de Periodistes de Catalunya. Núm. 22, gener-juny, 1993.
- ANTICH, J. **El Virrei**, Barcelona, Planeta, 1994.
- CAPÇALERA: Revista del Col·legi de Periodistes de Catalunya. Dossiers dedicats al sensacionalisme (núms. 26 i 41) i a la violència i l'espectacle (núm. 45).
- CAPÇALERA, "El paper de les confidències en el periodisme d'investigació", Núm.55, octubre 1994
- DIEZHANDINO, P.: "La especialiación en los medios impresos: evolución y perspectivas" en **La prensa ante el cambio de siglo**. Ediciones Deusto, Bilbao, 1988.
- ESPADA, A. "**Raval. Del amor a los niños**". Anagrama, Barcelona, 2000.
- FERNANDEZ DEL MORAL, J. i ESTEVE, F. **Fundamentos de la Información Periodística Especializada**, editorial Síntesis, Madrid, 1993.
- FERNÁNDEZ DEL MORAL I ESTEVE, F. **Áreas de especialización periodística**, Fragua Editorial, Madrid, 1999.
- GALLEGO AYALA, J.(dir.) **La prensa por dentro. Mecanismos de transmisión de estereotipos de género en los diarios de información general**. Los Libros de la Frontera, Barcelona, 2002.

GALLEGO AYALA, J. **Información de sociedad. Del suceso a la calidad de vida.** Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2003.
GALLEGO AYALA, J. "Del "sang i fetge" a la qualitat de vida: La informació de societat als mitjans de comunicació", a **Capçalera**, núm. 99, febrer-març 2000.
LÉVÊQUE, S. **Les journalistes sociaux. Histoire et sociologie d'une spécialité journalistique**, Presse Universitaires de Rennes, 2000.
MADUEÑO, E. i ROVIRA, B. **Notícies de més enllà. El reporterisme en premsa**, Eines de periodista, editorial Pòrtic, Barcelona, 1999.
MOIX, LI. **La ciudad de los arquitectos**, Barcelona, Anagrama, 1994
POSTMAN, N. **La desaparició de la infantesa**. Vic, Eumo Editorial, 1982.

COMPLEMENTÀRIA:

ARANGO, J. I nou autors més: **El món cap a on anem**, Vic, Eumo editorial, 1994
BACH, M. (et al.): **El sexe de la notícia. Reflexions sobre el gènere a la informació i recomanacions d'estil**, Barcelona, 1999.(Edició en castellà, *El Sexo de la Noticia*, Icaria, Barna.2000)
GALLEGO AYALA, J.: "¡Hola!, Mig segle d'una altra història d'Espanya", a **Capçalera**, Revista del Col.legi de Periodistes de Catalunya, num. 38, gener 1993
GALLEGO AYALA, J. **Mujeres de Papel**, (De ¡Hola! a Vogue, estudio sobre la prensa femenina en la actualidad) Barcelona, editorial Icaria, 1990.
KAPUSCINSKI, R. **El imperio**. Barcelona, Anagrama, 1994
PEÑAFIEL, J.: **¡Hola! y el hijo de Sánchez. Historia de una revista amable**. Ediciones Temas de Hoy, Madrid, 1994.
PIZARROSO, A. i RIVERA, J.: **Corazones de papel (Sensacionalismo y prensa del corazón en España)**, editorial Planeta, Barcelona, 1994.
ROGADO, B. **Negocios del corazón. La trastienda de la exclusivas de los famosos**. Temas de Hoy, Madrid, 1995.

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA: Es combinarà la classe teòrica magistral amb altres de comentari i discussió sobre documents escrits i/o audiovisuals que estiguin relacionats amb els temes previstos en el programa.

Es procurarà fomentar el diàleg i el debat a classe sobre els diferents temes que vagin sorgint.

PRÀCTIQUES:

Les pràctiques seran de diversa mena, segons les possibilitats del calendari:

- a) Anàlisi d'una àrea de societat dels mitjans escrits i/o audiovisuals
- b) Seguiment i anàlisi d'informacions publicades o emeses pertanyents a l'àrea de societat
- c) Estudi d'un àmbit especialitzat dins el periodisme de societat: estudi de l'organigrama organitzatiu, establiment d'una agenda especialitzada, coneixement dels termes propis de l'àmbit etc.
- d) Producció de textos diversos (reportatges, cròniques o entrevistes) segons les possibilitats del calendari

SISTEMA D'AVUACIÓ:

L'avaluació serà continuada mitjançant les pràctiques fetes a classe, de les quals serà obligatori haver fet un nombre determinat d'elles (en funció del total possible), per poder ser considerat aprovat.

La part teòrica s'avaluarà amb un examen final obligatori per a tots els alumnes sobre els punts del programa.

10-06-2004

Signatura del Director de Departament